

УДК 330.3:338.2

Кожура Людмила Олександрівна –

*доктор юридичних наук, професор,
директор ННІ «Юридичний інститут
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»
Orcid: 0000-0003-4100-9530*

Liudmyla O. Kozhura –

*Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Director of the Training and Scientific Institute
“Law Institute of Kyiv National Economics University named after Vadym Hetman”
(54/1, Prospect Peremogy, Kyiv, Ukraine)
Orcid: 0000-0003-4100-9530*

Чорна Вікторія Григорівна –

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри публічного та міжнародного права
ННІ «Юридичний інститут
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»
ORCID:0000-0002-6072-0283*

Viktoriia H. Chorna –

*Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Public and International Law,
“Law Institute of Kyiv National Economics University named after Vadym Hetman”
(54/1, Prospect Peremogy, Kyiv, Ukraine)
ORCID:0000-0002-6072-0283*

Власенко Валентина Василівна –

*кандидат юридичних наук, доцент,
заступник директора
ННІ «Юридичний інститут
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана»
ORCID:0000-0001-5450-566X*

Valentyna V. Vlasenko –

*Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor,
Deputy Director of the Training and Scientific Institute
“Law Institute of Kyiv National Economics University named after Vadym Hetman”
(54/1, Prospect Peremogy, Kyiv, Ukraine)
ORCID:0000-0001-5450-566X*

Генезис розвитку інвестиційної діяльності в Україні

В даній статті розглянуто генезис розвитку інвестиційної діяльності в Україні.

Період до незалежності (до 1991 року). До здобуття незалежності у 1991 році, Україна була частиною Радянського Союзу, де інвестиційна діяльність регулювалася централізованою плановою економікою. Основними інвестиціями були державні вкладення у великі промислові проекти, інфраструктуру та сільське господарства. Приватних інвестицій практично не існувало, а іноземні інвестиції були обмежені.

Період проголошення незалежності України (1991-1994 рр.) є другим етапом історії становлення адміністративно-правового регулювання інвестиційної діяльності в країні. Цей період характеризується фундаментальними змінами в політичній, економічній і правовій системах, які стали основою для подальшого розвитку ринкових відносин та залучення інвестицій.

Третій період розвитку інвестиційної діяльності в Україні, на нашу думку, можна ознаменувати як створення основ правового регулювання інвестиційної діяльності (1994-2004) був надзвичайно важливим для формування основ правового регулювання інвестиційної діяльності в Україні. У цей час було прийнято ряд ключових законодавчих актів, створено нові інституції для підтримки інвестицій, підписано важливі міжнародні угоди та проведено податкові реформи. Ці заходи сприяли стабілізації економіки, поліпшенню інвестиційного клімату та залученню як внутрішніх, так і іноземних інвестицій в Україну.

Наступним періодом розвитку інвестиційної діяльності є період економічного зростання та вступу до СОТ (2004-2014).

Наступним періодом можна визначити період політичної нестабільності та військових дій в Україні (2014-2024). Можна виокремити наступні характерні особливості періоду даного періоду: 1) зниження інвестиційної привабливості та ризику. Політична нестабільність та військові дії на Сході України суттєво вплинули на загальний інвестиційний клімат. Відбулося значне зниження прямих іноземних інвестицій через високі ризики та невизначеність щодо безпеки капіталовкладень. Інвестори стали обережнішими щодо вкладання коштів в економіку країни; 2) відтік іноземних інвесторів. Багато іноземних компаній вирішили призупинити або згорнути свою діяльність в Україні через ризики, пов'язані з військовими діями та політичною нестабільністю; 3) зростання вартості страхування інвестицій. Компанії, що вирішили залишитися, зіштовхнулися з підвищенням вартості страхування своїх інвестиційних проєктів; 4) вплив санкцій та торговельні обмеження. Війна та політичні конфлікти призвели до запровадження міжнародних санкцій та торговельних обмежень, які вплинули на економіку України та її партнерів. Це вплинуло на можливості залучення інвестицій та торгівлі з іншими країнами.

Генезис розвитку інвестиційної діяльності в Україні відображає складний шлях від планової економіки до ринкових відносин, з періодами економічного зростання та спаду, політичної стабільності та конфліктів. Ключовими завданнями на майбутнє є створення стабільного і передбачуваного інвестиційного клімату, покращення правового регулювання та залучення інвестицій для відновлення країни після війни.

Ключові слова: *інвестиції, економіка України, правове регулювання, інвестиційний клімат, військові дії, міжнародне інвестиційне співробітництво, глобалізація.*

L.O. Kozhura, V.H. Chorna, V.V. Vlasenko Genesis of the Development of Investment Activity in Ukraine

This article examines the genesis of the development of investment activity in Ukraine.

The period before independence (until 1991). Before gaining independence in 1991, Ukraine was part of the Soviet Union, where investment activities were regulated by a centrally planned economy. The main investments were state investments in large industrial projects, infrastructure and agriculture. Private investment was practically non-existent, and foreign investment was limited.

The period of the declaration of independence of Ukraine (1991-1994) is the second stage in the history of the formation of administrative and legal regulation of investment activities in the country. This period is characterized by fundamental changes in the political, economic and legal systems, which became the basis for the further development of market relations and investment attraction.

The third period of development of investment activities in Ukraine, in our opinion, can be marked as the creation of the foundations of legal regulation of investment activities (1994-2004) was extremely important for the formation of the foundations of legal regulation of investment activities in Ukraine. During this time, a number of key legislative acts were adopted, new institutions were created to support investments, important international agreements were signed and tax reforms were carried out. These measures contributed to stabilizing the economy, improving the investment climate, and attracting both domestic and foreign investments to Ukraine.

The next period of development of investment activity is the period of economic growth and accession to the WTO (2004-2014).

The next period can be defined as the period of political instability and military operations in Ukraine (2014-2024). The following characteristic features of the given period can be singled out: 1) decrease in investment attractiveness and risks. Political instability and military actions in the East of Ukraine significantly affected the general investment climate. There has been a significant decline in foreign direct investment due to high risks and uncertainty regarding the safety of capital investments. Investors have become more cautious about investing in the country's economy; 2) outflow of foreign investors. Many foreign companies have decided to suspend or curtail their activities in Ukraine due to the risks associated with hostilities and political instability; 3) growth in the cost of investment insurance. Companies that decided to stay were faced with an increase in the cost of insuring their investment projects; 4) the impact of sanctions and trade restrictions. The war and political conflicts led to the introduction of international sanctions and trade restrictions, which affected the economy of Ukraine and its partners. This affected the possibilities of attracting investment and trade with other countries.

The genesis of the development of investment activities in Ukraine reflects a complex path from a planned economy to market relations, with periods of economic growth and decline, political stability and conflicts. The key tasks for the future are to create a stable and predictable investment climate, improve legal regulation and attract investment for the country's post-war reconstruction.

Keywords: *investments, economy of Ukraine, legal regulation, investment climate, military operations, international investment cooperation, globalization.*

Постановка проблеми. Інвестиційна діяльність в Україні має складну історію, яка значною мірою вплинула на її сучасний стан. З моменту здобуття незалежності в 1991 році, країна пройшла через різні етапи економічних реформ, політичних змін та соціальних перетворень. Кожен з цих етапів мав свій вплив на формування інвестиційного клімату, залучення іноземного капіталу та розвиток національного бізнесу. Однією з основних проблем у розвитку інвестиційної діяльності є створення ефективної правової бази, яка б сприяла залученню інвестицій та захисту прав інвесторів. Важливо дослідити, як змінювалося законодавство України з питань інвестицій, які нормативно-правові акти були прийняті, та які прогалини й колізії залишаються невирішеними. Недосконале правове регулювання може створювати бар'єри для інвестиційної діяльності та негативно впливати на інвестиційний клімат. Економічна стабільність є важливим чинником, який впливає на інвестиційну привабливість країни. Періоди економічних криз, інфляції, девальвації національної валюти та високого рівня корупції негативно впливають на залучення інвестицій. Дослідження генезису розвитку інвестиційної діяльності повинно враховувати аналіз макроекономічних показників та їх вплив на інвестиційні потоки. Політична нестабільність та військові дії на Сході України, що почалися у 2014 році, суттєво

вплинули на інвестиційний клімат країни. Важливо проаналізувати, як ці події вплинули на інвестиційну діяльність, які заходи були вжиті урядом для стабілізації ситуації та залучення інвестицій, та які результати були досягнуті.

Метою статті є розкриття генезису становлення та розвитку інвестиційної діяльності в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку та історії інвестиційної діяльності в Україні в своїх наукових працях висвітлювали В.А. Вакалюк, О.П. Когода, О. М. Поручник, Л. Д. Козаченко, В. П. Крамаренка та ін.

Виклад основного матеріалу. Розвиток інвестиційної діяльності в Україні проходив декілька етапів, кожен з яких характеризується певними особливостями, законодавчими змінами та впливом зовнішніх і внутрішніх факторів. Умовно, на нашу думку, періоди розвитку інвестиційної діяльності варто виокремлювати взявши за основу чинники: розвитку економіки, політична ситуація в країні, рівень демографічного розвитку, конкурентно спроможність, рівень розвитку різних галузей народного господарства, налагодження міжнародного економічного співробітництва.

1. Період до незалежності (до 1991 року). До здобуття незалежності у 1991 році, Україна була частиною Радянського Союзу, де інвестиційна діяльність регулювалася

централізованою плановою економікою. Основними інвестиціями були державні вкладення у великі промислові проекти, інфраструктуру та сільське господарства. Приватних інвестицій практично не існувало, а іноземні інвестиції були обмежені.

2. Період проголошення незалежності України (1991-1994 рр.) є другим етапом історії становлення адміністративно-правового регулювання інвестиційної діяльності в країні. Цей період характеризується фундаментальними змінами в політичній, економічній і правовій системах, які стали основою для подальшого розвитку ринкових відносин та залучення інвестицій.

Характерними особливостями даного періоду є:

1) політична трансформація. Здобуття незалежності України у 1991 році стало важливим політичним переломом, який визначив новий напрямок розвитку країни. Перехід від тоталітарної системи до демократії вимагав створення нових інституцій та правової бази для регулювання економічної діяльності, включаючи інвестиції.

2) економічні виклики та перехід до ринкової економіки. Перші роки незалежності були позначені глибокою економічною кризою, яка проявлялася у вигляді гіперінфляції, падіння виробництва та зниження рівня життя населення. Основним завданням держави було забезпечення макроекономічної стабільності та створення умов для переходу до ринкової економіки.

3) створення правової бази для інвестиційної діяльності. На цьому етапі були закладені основи адміністративно-правового регулювання інвестиційної діяльності. Було прийнято низку важливих законодавчих актів, які стали фундаментом для залучення інвестицій у майбутньому: Першим таким нормативно-правовим актом став Закон України «Про захист іноземних інвестицій на Україні», яким вперше закладено основоположні принципи захисту та розвитку іноземних інвестицій в Україні. Так, визначено, що інвестиції, прибутки, законні права та інтереси іноземних інвесторів на території України захищаються її законами. Іноземні інвестори мають дотримуватися законодавства України та не завдавати шкоди її державним, соціальним та економічним інтересам. Держава не може реквізувати іноземні

інвестиції за винятком випадків стихійного лиха, аварій, епідемій, епізоотій. Рішення про реквізицію іноземних інвестицій приймає Кабінет Міністрів України. Компенсація, що виплачується в цих випадках іноземному інвестору, має бути адекватною та ефективною. Іноземним інвесторам гарантується перерахування за кордон їх прибутків та інших сум як в карбованцях, так і в іноземній валюті, що отримані на законних підставах. Іноземні інвестори можуть реінвестувати прибутки на території України. Іноземні інвестори сплачують податки, встановлені законодавством України [1].

Ще одним таким законодавчим актом став Закон України «Про інвестиційну діяльність» визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України. Він спрямований на забезпечення рівного захисту прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності незалежно від форм власності, а також на ефективне інвестування економіки України, розвитку міжнародного економічного співробітництва та інтеграції [2].

Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект. Такими цінностями можуть бути: кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери (крім векселів); рухоме та нерухоме майно (будинки, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності); майнові права інтелектуальної власності; сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих ("ноу-хау"); права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права; інші цінності [2].

Інвестиційною діяльністю є сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій. Інвестиційна діяльність провадиться на основі інвестування, що здійснюється громадянами, недержавними підприємствами, господарськими

асоціаціями, спілками і товариствами, а також громадськими і релігійними організаціями, іншими юридичними особами, заснованими на колективній власності; державного інвестування, що здійснюється органами державної влади за рахунок коштів державного бюджету, позичкових коштів, а також державними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів; місцевого інвестування, що здійснюється органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів, позичкових коштів, а також комунальними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів; державної підтримки для реалізації інвестиційних проектів; іноземного інвестування, що здійснюється іноземними державами, юридичними особами та громадянами іноземних держав; спільного інвестування, що здійснюється юридичними особами та громадянами України, юридичними особами та громадянами іноземних держав [2].

4) інституційні зміни та створення органів державного управління. У цей період було створено ряд нових органів державного управління, відповідальних за регулювання економічної діяльності та інвестицій. Зокрема, було засновано Міністерство економіки України, яке відповідало за розробку та реалізацію економічної політики, включаючи інвестиційну діяльність.

5) лібералізація економіки та приватизація. Держава здійснила низку кроків з лібералізації економіки, зокрема, розпочала процес масової приватизації державного майна. Це створило нові можливості для інвесторів та сприяло формуванню ринкових відносин.

6) впровадження механізмів захисту прав інвесторів. З метою залучення інвестицій та створення сприятливого інвестиційного клімату було впроваджено механізми захисту прав інвесторів. Зокрема, закони передбачали гарантії недоторканості інвестицій, компенсацію збитків у разі націоналізації чи експропріації, а також можливість вирішення інвестиційних спорів у міжнародних арбітражах.

7) інтеграція у світову економіку. Україна активно розпочала процес інтеграції у світову економіку, встановлюючи дипломатичні та економічні зв'язки з іншими країнами. У 1992 році Україна стала членом Міжнародного валютного фонду (МВФ) та Світового банку, що

відкрило нові можливості для отримання фінансової допомоги та залучення іноземних інвестицій.

Отже, період проголошення незалежності України (1991-1994) був надзвичайно важливим етапом у становленні адміністративно-правового регулювання інвестиційної діяльності. У цей час були закладені основи для переходу до ринкової економіки, створено правову базу для інвестицій, започатковано процес лібералізації економіки та приватизації державного майна. Важливим аспектом було також забезпечення захисту прав інвесторів та інтеграція у світову економіку. Ці кроки створили передумови для подальшого розвитку інвестиційної діяльності в Україні, хоча період також був позначений значними викликами та труднощами, пов'язаними з економічною та політичною нестабільністю.

Третій період розвитку інвестиційної діяльності в Україні, на нашу думку, можна ознаменувати як створення основ правового регулювання інвестиційної діяльності (1994-2004).

Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні здійснюється шляхом прийняття Верховною Радою законодавчих актів, видання указів Президента, нормативних актів Уряду (постанов, розпоряджень). Закони, законодавчі і нормативні акти визначають об'єкт і є зміст регулювання інвестиційної діяльності. Для забезпечення сприятливого та стабільного інвестиційного режиму держава встановлює державні гарантії захисту інвестицій. Правовий режим інвестування в Україні визначається національним законодавством, яке, своєю чергою, складається з нормативних актів [3, с.122-123].

Законодавством установлені напрями регулювання умов інвестиційної діяльності, до яких належать: – система податків із диференціацією суб'єктів та об'єктів оподаткування, податкових ставок і пільг; – проведення кредитної та амортизаційної політики, у тому числі шляхом прискорення амортизації основних фондів; – надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, бюджетних позик на розвиток окремих регіонів, галузей, виробництв; – державні норми та стандарти; – антимонопольні заходи; – роздержавлення і приватизація власності; – умови користування землею, водою та іншими

природними ресурсами; – політика ціноутворення; – проведення державної експертизи інвестиційних програм та проєктів будівництва; – інші заходи [3, с.123].

Важливими щодо прийняття відповідних рішень, є фактори, що визначають та впливають на інвестиційну політику держави, а саме: – рівень розвитку економіки у цілому; – структура економіки та завдання щодо її вдосконалення; – стан основних виробничих органів, ефективність їх використання; – рівень науково-технічного розвитку країни; – фінансові можливості та ефективність державного управління; – ступінь розвитку інститутів ринкової інфраструктури. Державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється шляхом прямого (адміністративно-правового) та непрямого втручання в інвестиційну діяльність [3, с.123].

Державне пряме регулювання інвестиційної діяльності включає: прогнозування і планування обсягу державних інвестицій; визначення умов та виконання конкретних дій щодо державного інвестування, розміщення державних замовлень та контроль над їх виконанням. До основних форм непрямого регулювання державної інвестиційної діяльності належать: створення інвестиційного середовища, створення економічних умов господарювання для суб'єктів інвестиційної діяльності через бюджетно-податкову, грошово-кредитну, амортизаційну та інноваційну політику, а також політику заохочення іноземних інвестицій та регулювання фондового ринку [4].

Отже, період з 1994 по 2004 рік був надзвичайно важливим для формування основ правового регулювання інвестиційної діяльності в Україні. У цей час було прийнято ряд ключових законодавчих актів, створено нові інституції для підтримки інвестицій, підписано важливі міжнародні угоди та проведено податкові реформи. Ці заходи сприяли стабілізації економіки, поліпшенню інвестиційного клімату та залученню як внутрішніх, так і іноземних інвестицій в Україну.

Наступним періодом розвитку інвестиційної діяльності є період економічного зростання та вступу до СОТ (2004-2014).

Період з 2004 по 2014 рік характеризувався відносною економічною стабільністю та зростанням. Україна вступила до Світової організації торгівлі (СОТ) у 2008 році,

що сприяло залученню іноземних інвестицій та інтеграції в світову економіку. У цей час активно розвивалися банківський сектор, аграрний сектор, ІТ-індустрія та інші галузі. Були створені спеціальні економічні зони для залучення інвестицій.

16 травня 2008 р. для України набув чинності міжнародний договір Угода про заснування Світової організації торгівлі. Даною Угодою визначено, що відносини в галузі торгівлі та економічного підприємництва повинні бути спрямовані на підвищення рівня життя, забезпечення повної зайнятості й значного та постійного зростання реального доходу й ефективного попиту, а також розширення виробництва товарів та послуг і торгівлі ними з урахуванням оптимального використання світових ресурсів відповідно до цілей сталого розвитку, прагнення захистити й зберегти навколишнє середовище та поліпшити засоби для досягнення цього в такий спосіб, який є сумісним з їхніми відповідними потребами та інтересами на різних рівнях економічного розвитку [5].

Наступним періодом можна визначити період політичної нестабільності та військових дій в Україні (2014-2024).

З боку держави для забезпечення позитивного інвестиційного клімату в Україні було скасовано державну реєстрацію (перереєстрацію) іноземних інвестицій. Кабінет Міністрів України своєю постановою від 27 вересня 2016 р. №661 ухвалив визнати такою, що втратила чинність, Постанову Кабінету Міністрів України від 6 березня 2013 р. №139 «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації) іноземних інвестицій та її анулювання». Процес державної реєстрації іноземних інвестицій був досить складним і відбирав у іноземних інвесторів багато часу через наявні складнощі в самому механізмі реєстрації. крім затягування часу збиранням, оформленням та поданням документів, процедура реєстрації мала ще декілька нюансів. Наприклад, орган державної реєстрації зазначав дату надходження документів у журналі обліку державної реєстрації іноземних інвестицій, форма якого затверджувалась Міністерством економічного розвитку. Потім зазначений державний орган протягом семи днів розглядав подані документи і приймав рішення

про реєстрацію іноземних інвестицій або про відмову в їх реєстрації [5, с.298].

Революція Гідності у 2014 році, анексія Криму та початок військових дій на сході України створили значні виклики для інвестиційної діяльності. Політична нестабільність, економічна криза та військовий конфлікт призвели до відтоку іноземних інвестицій і падіння внутрішніх інвестицій. Водночас, Україна підписала Угоду про асоціацію з Європейським Союзом, що відкрило нові можливості для торгівлі та інвестицій.

Після 2019 року в Україні розпочалися нові реформи, спрямовані на покращення інвестиційного клімату: реформа корпоративного управління; лібералізація валютного регулювання; вдосконалення законодавства щодо захисту прав інвесторів; впровадження цифрових технологій у сфері державних послуг, зокрема, розвиток електронного урядування.

Розпочата в 2022 році повномасштабна війна з Росією значно вплинула на інвестиційну діяльність в Україні. Військові дії спричинили руйнування інфраструктури, масовий відтік населення та значні економічні втрати. Водночас, міжнародна спільнота активізувала підтримку України, що відкриває нові перспективи для інвестицій у відновлення країни.

Можна виокремити наступні характерні особливості періоду даного періоду:

1) зниження інвестиційної привабливості та ризику. Політична нестабільність та військові дії на Сході України суттєво вплинули на загальний інвестиційний клімат. Відбулося значне зниження прямих іноземних інвестицій через високі ризики та невизначеність щодо безпеки капіталовкладень. Інвестори стали обережнішими щодо вкладання коштів в економіку країни;

2) відтік іноземних інвесторів. Багато іноземних компаній вирішили призупинити або згорнути свою діяльність в Україні через ризики, пов'язані з військовими діями та політичною нестабільністю;

3) зростання вартості страхування інвестицій. Компанії, що вирішили залишитися, зіштовхнулися з підвищенням вартості страхування своїх інвестиційних проектів;

4) вплив санкцій та торговельні обмеження. Війна та політичні конфлікти призвели до запровадження міжнародних санкцій та торговельних обмежень, які вплинули на економіку України та її партнерів. Це вплинуло на можливості залучення інвестицій та торгівлі з іншими країнами.

У відповідь на виклики, пов'язані з війною, уряд України запровадив низку реформ, спрямованих на підтримку бізнесу та створення сприятливого інвестиційного клімату. Було розроблено програми підтримки малого та середнього бізнесу, а також ініціативи щодо залучення іноземних інвесторів. А також:

- розроблення програми дерегуляції бізнесу спрямована на спрощення процедур ведення бізнесу, зменшення бюрократичних перепон та створення сприятливих умов для інвесторів;

- ініціативи щодо діджиталізації передбачають впровадження електронних сервісів для підприємців, що спрощує взаємодію з державними органами;

- військові дії та зміни в економіці спричинили розвиток нових секторів, що стали привабливими для інвесторів. Зокрема, зросла увага до сектору оборонної промисловості, ІТ-технологій та альтернативної енергетики;

- збільшення інвестицій у виробництво оборонної техніки та технологій;

- розвиток ІТ-сектору, зокрема аутсорсингових компаній, які продовжують працювати навіть в умовах війни;

- залучення міжнародної фінансової допомоги та підтримки.

Підсумовуючи визначимо, що період з 2014 по 2024 рік є складним для України, але також сприяв формуванню нових підходів та стратегій у розвитку інвестиційної діяльності. Військові дії та політична нестабільність поставили перед країною численні виклики, але одночасно стимулювали проведення реформ, розвиток нових секторів економіки та залучення міжнародної допомоги. Цей період став визначальним для адаптації України до нових умов та зміцнення її позицій на міжнародному інвестиційному ринку.

Отже, генезис розвитку інвестиційної діяльності в Україні відображає складний шлях від планової економіки до ринкових відносин, з періодами економічного зростання та спаду,

політичної стабільності та конфліктів. Ключовими завданнями на майбутнє є створення стабільного і передбачуваного інвестиційного

клімату, покращення правового регулювання та залучення інвестицій для відновлення країни після війни.

Список використаних джерел:

1. Про захист іноземних інвестицій на Україні: Закон України від 10 вересня 1991 року № 1540а-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*, 1991. № 46. Ст.616. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12#Text>.
2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*, 1991. № 47. Ст. 646.
3. Вакалюк В.А. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 16. С.122-126.
4. Когода О.П. Інвестування. К.: Знання, 2008. 452 с.
5. Рябенко В.П. Історія становлення та розвитку адміністративно-правового регулювання інвестиційної діяльності в Україні. Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference “Global and Regional Aspects of Sustainable Development” (March 26-28, 2023). Copenhagen, Denmark. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2830/2860>.

References:

1. Pro zakhyst inozemnykh investytsii na Ukraini: Zakon Ukrainy vid 10 veresnia 1991 roku № 1540a-ХІІ. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 1991. № 46. St.616. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12#Text>.
2. Pro investytsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 18 veresnia 1991 roku № 1560-ХІІ. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 1991. № 47. St. 646.
3. Vakaliuk V.A. Pravove rehuliuvannia investytsiinoi diialnosti v Ukraini. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. 2017. Vyp. 16. S.122-126.
4. Kohoda O.P. Investuvannia. K.: Znannia, 2008. 452 s.
5. Riabenko V.P. Istoriia stanovlennia ta rozvytku administratyvno-pravovoho rehuliuvannia investytsiinoi diialnosti v Ukraini. Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference “Global and Regional Aspects of Sustainable Development” (March 26-28, 2023). Copenhagen, Denmark. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2830/2860>.